

PROGRAMA ALGÈRIA UNIVERSITATS

Crònica del camp de treball de Beni Abbes

Del 26 de març al 7 d'abril de 2010

Per Laura de Bonis Freixes
Universitat Pompeu Fabra (Barcelona)

Com diu la dita... "Qui no arrisca no pisca!". I... quina veritat! A finals de febrer UPF-Solidària va obrir una convocatòria de participació a uns camps de treball a Algèria. Des de feia temps volia participar en un projecte de voluntariat internacional, i vaig veure l'oportunitat ideal per viure una experiència que de ben segur seria inoblidable. M'hi vaig llençar de cap, omplint formularis i enviant tots els papers necessaris.

Esperant resposta una setmana, vaig rebre la magnífica notícia que marxava 12 dies a Beni Abbes, un petit oasi al centre d'Algèria. En aquell moment no era conscient de tot el que significava viure aquella experiència. Entre exàmens i treballs de finals de trimestre, no va ser fins el divendres 26 de març, pujant a l'autocar, que vaig començar a adonar-me que allò era real, que marxava, juntament amb 15 estudiants més, a participar a un camp de treball a un país totalment desconegut.

A través del Programa Algèria Universitats (PAU) de la Xarxa Vives vam poder gaudir d'un viatge solidari absolutament enriquidor. La Xarxa i els departaments de Solidaritat i Cooperació de cada universitat van els encarregats de reunir els 15 estudiants universitaris que formàvem el grup espanyol. Un estudiant de cada universitat de Catalunya, Comunitat Valenciana, Illes Balears i Andorra vam tenir la sort de ser seleccionats per emprendre aquesta gran aventura.

El viatge va ser llarg i pesat. Moltes hores d'autobús fins a Alacant, el viatge d'avió fins a Orà, i finalment, 16 hores de trajecte fins a Beni Abbes... Va ser un viatge cansat, però alhora, tots estàvem emocionats i expectants. Teníem immenses ganes de saber què ens succeiria una vegada arribéssim allà. L'emoció d'iniciar un viatge a un lloc encara incògnit, amb gent nova, paisatges nous... tot allò valia més que arribar amb el cul pla de tantes hores de viatge.

Vam arribar al poble quan ja era de dia. I... quin paradís! Beni Abbes era un oasi perdut, ubicat enmig d'una Algèria seca i deserta i emmarcat per un enorme palmeral i grans dunes de sorra. El paisatge era espectacular, tots ens vam quedar al·lucinats. Beni Abbes pertany a la província de Béchar (Wilaya) i

s'ubica a l'entrada del gran desert del Sàhara.

Només entrant al poble ja es distingeixen les tres èpoques que han marcat la construcció de Beni Abbes: l'antic Tsar, la zona antiga i el nou Beni Abbes, on viuen actualment la majoria dels seus habitants. La casa on ens allotjàvem nosaltres estava situada a la part antiga del poble, fet que ens inseria en un espai absolutament

autèntic i acollidor.

ADESF (Association de Développement et des Échanges Sans Frontières) és l'associació que, juntament amb l'ONG CERAI (Centre d'Estudis Rurals i d'Agricultura Internacional), gestionava el camp de treball. L'associació local ADESF està formada per joves algerians de la zona, que sense ànim de lucre, vetllen per tirar endavant projectes interculturals i de desenvolupament local.

El grup d'espanyols vam estar convivint durant 10 dies amb els joves d'ADESF i dos cooperants espanyols de CERAI a Algèria. Com ens van comentar a la reunió de presentació, el camp de treball era tan sols el pretext pel qual iniciar un projecte intercultural, de coneixença mútua entre ambdós països.

Van ser 10 dies d'una intensitat espectacular, sense parar ni un moment, sense poder pair tot el que cada dia, anàvem aprenent, vivint i gaudint.

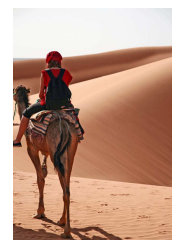

Cada dia ens llevàvem a les 7:00 del matí, on ens esperava un esmorzar que dos espanyols i un algerià (per tornos diaris) havien preparat. A les 8:00 ja estàvem mans a la feina, on iniciàvem el camp de treball pròpiament. Tots junts, espanyols i els joves d'ADESF o d'altres associacions companyes, col·laboràvem en la rehabilitació arquitectònica d'un antic mercat per convertir-lo en una seu de diverses associacions del poble. En aquest procés, ens vam dedicar a fer *brics* (totxos) amb els materials tradicionals de la zona (una mescla de sorra del desert, argila i aigua) per construir un mur; netejar la zona de pedres i vegetació; tapar forats; pintar tota la façana exterior el mercat... Qui m'hauria dit mai que faria aquestes feines! Doncs la veritat és que ens ho passàvem genial. A part de treballar, a mesura que passaven els dies, la connexió entre tots anava *in crescendo*; i les bromes, les cançons, els balls i les converses eren presents en tot moment.

Després de quatre hores de treball i molt d'humor (i també calor), tornàvem a la casa per dutxar-nos, dinar i agafar forces. Pel que fa als àpats, l'associació havia plantejat una organització rotativa. Cada dia, dos dels espanyols no anàvem a treballar i ens quedàvem a la casa. Amb un o dos algerians anàvem al mercat a comprar els ingredients, sempre frescos del dia. Després de visitar el mercat, ajudar a escollir la fruita, la verdura, la carn... i veure l'ambient que es vivia allà, tornàvem a la casa per preparar el dinar. Ajudàvem a dues cuineres adorables a fer el dinar. Va ser una experiència molt enriquidora ja que, de primera mà, vam poder conèixer la gastronomia algeriana i el seu procés d'elaboració. I quina il·lusió quan tothom, afamat després de treballar, s'ho menjava amb ganes infinites!

Cada tarda i nit hi havia activitats diferents. La veritat és que no paràvem. Beni Abbes és un poble paradigmàtic: la seva xarxa associativa és excepcional (hi ha una multitud d'associacions que treballen en pro al desenvolupament de la zona) fet pel qual vam poder viure experiències molt diferents, i sens dubte, cadascuna especial. Les activitats que vam fer eren molt variades: activitats lúdiques, conferències, debats, visites guiades, tallers... Cada dia, doncs, apreníem alguna cosa sobre aquell indret, la seva gent i la seva cultura.

Gràcies a les diferents associacions locals (ADESF, Associació El Khaima, Associació Ski sur sable, Associació El Hilal, Associació Du vieux Ksar de Beni-Abbes...) vam poder rebre nocions bàsiques sobre la història i la cultura algeriana; participar a un taller de cant i de dansa tradicional; aprendre paraules i frases bàsiques d'àrab; debatre, juntament amb alguns

representants d'entitats, el moviment associatiu a Algèria; xerrar amb les dones de Beni Abbes sobre la situació de gènere; esquiar per la gran duna de sorra; visitar els llocs d'interès del poble (l'ermita catòlica, l'antic tsar...); sortides per la nit al gran palmeral; dansar i cantar a la llum de la lluna de la gran duna; dormir al desert després d'una divertida excursió amb camell... Una infinitat d'activitats que ens apropaven a la realitat d'aquell indret i d'aquella gent tan especial.

És a través d'una experiència propera i vivencial com realment aprens i entens la cultura i els seus habitants. Més enllà de les activitats, la convivència diària amb la seva gent, amb les seves costums, amb els seus punts de vista i maneres de fer, és el que més ha enriquit aquest viatge. El dia a dia, el fet de xerrar a les estones lliures, mentre anàvem al camp, quan preniem un te, just abans d'anar a dormir... Tots aquells moments que, amb petits gestos, paraules i converses, es convertien en complicitat, companyonia, apreciació i estima.

Una experiència única i absolutament enriquidora. Més enllà del camp de treball (entès més com a pretext), la finalitat del viatge a Beni Abbes ha estat construir un espai comú entre espanyols i algerians, de diversió, de convivència, de tolerància, de cohesió, de respecte. Ha estat un intercanvi cultural totalment fascinant.

No puc dir res més que... Shukran!

Laura de Bonis